

Přehled dotačních možností a financování

1. Česká republika

Zdroje financování klimatického a energetického managementu je možné rozdělit na:

- Vnitřní zdroje
 - Rozpočet města
 - Fond úspor
- Dotační příležitosti
 - Národní
 - Mezinárodní
- Vnější zdroje – finanční nástroje
 - Bezúročné půjčky
 - Projektové financování (půjčky mimo dluhovou službu, např. v rámci EPC)

V období 2021–2027, potažmo do roku 2030 bude k dispozici zřejmě nejvyšší objem finančních zdrojů pro financování projektů úspor energie a obnovitelných zdrojů energie. Současně bude kladen důraz i na využívání finančních nástrojů.

Pro město nebo obec je vhodné se zaměřit na přípravu komplexních projektů a projektů většího rozsahu, u nichž je efektivní kombinace dotačních prostředků, finančních nástrojů a případného využití metody EPC. Při takové kombinaci lze docílit významné finanční efektivity, a to až na úroveň 100% financování v případě, kdy návratná část projektu je splacena z úspor formou metody EPC, nenávratná část (opatření na obálce budov, adaptační opatření apod.) je hrazena z dotace případně kombinované s nízkouročenou půjčkou, jejíž splacení může být zčásti nebo zcela odpuštěno v případě dodržení specifických podmínek.

V době přípravy této kapitoly nebyl k dispozici nový finanční rámec pro období 2021-2027 pro národní a mezinárodní dotační programy. Informace v přehledu níže budou v dohledné době upřesňovány, aktuální informace doporučujeme ověřit na odkazech konkrétních programů.

1.1. Vnitřní (municipální) zdroje

Příkladem vnitřního zdroje je **Fond úspor energie**, který je využíván např. ve městech Litoměřice, či Chrudim.

Cílem Fondu úspor energie (FÚE) je podpořit všechny dotčené subjekty města (zaměstnance veřejné správy, příspěvkové organizace a v neposlední řadě i běžné občany) v zodpovědném uživatelském chování směrem k realizaci významných úspor energie a využití lokálních obnovitelných zdrojů energie (OZE). Tato podpora je dosažena i) zajištěním dlouhodobého zdroje financování těchto opatření nezávislého na rozpočtu města; ii) motivací provozovatelů příspěvkových organizací k řádnému energeticky efektivnímu provozu budov.

Pro zachování dlouhodobé udržitelnosti fondu a jeho významu, jsou prokazatelné úspory rozdělovány mezi klíčové aktéry, kteří mají největší vliv (ať již díky alokovaným finančním prostředkům, nebo díky vlastním opatřením) na to, jakých úspor se do budoucna dosáhne, a které mohou dané prostředky opětovně investovat do ekonomicky výhodných projektů úspor energie a využívání OZE. Jedná se tedy o následující dělení finančních prostředků z čistých úspor (tedy o úspory očištěné o všechny náklady např. investiční podíl města při zateplení daného objektu) následujícím způsobem:

- 35 % alokováno přímo do rozpočtu města;
- 30 % alokováno do Fondu úspor energie

- 30 % alokováno konkrétní příspěvkové organizaci, kde úspora energie, či využití OZE bylo realizováno;
- 5 % alokována do Fondu odměn.

Koncept FÚE tak zásadně mění vztah mezi městským úřadem a příspěvkovými organizacemi.

Před existencí Fondu úspor byly prostředky, které daná příspěvková organizace města v rámci spotřeby energie ušetřila, buď vráceny zpět do rozpočtu, nebo vynaloženy na jiné nerozpočtované provozní výdaje bez ohledu na to, zda jsou pro danou organizaci efektivně vynaložené a přínosné.

Po existenci Fondu úspor:

- je v rámci rozpočtu města na daný rozpočtový rok alokována jistá finanční částka pro další investiční, či neinvestiční energeticky úsporná opatření a tím umožňuje zvyšovat multiplikační efekt uspořené prostředků jejich účelovým vázáním na investování do dalších úspor energie v porovnání s variantou bez Fondu úspor;
- jsou motivováni provozovatelé budov majetku města k řádnému energeticky efektivnímu provozu budov, kdy po dodržení předpokládaných úspor daného projektu (např. dle energetického posudku pro komplexní revitalizaci budovy) si mohou 30 % těchto úspor ponechat ve svém rozpočtu k volnému užití;
- jsou pravidelně a dlouhodobě vyhodnocovány výdaje za energii a spotřeby energie za veškeré budovy a zařízení majetku města (vč. veřejného osvětlení), čímž dochází mj. i u příspěvkových organizací města nejen k vyššímu důrazu a motivaci pro efektivní využívání energie, ale i k seznámení se s praktickou funkčností a efektivitou technologií OZE (např. fotovoltaické elektrárny na budovách majetku města, aj.).

1.2. Národní dotační programy

OP Životní prostředí 2021–2027

Geisce: Ministerstva životního prostředí (MŽP)

Témata:

- Ochrana a péče o přírodu a krajinu
- Zlepšení kvality ovzduší
- Ochrana a zlepšení stavu vody a vodního hospodářství
- Řešení sucha, povodňová prevence a opatření proti sesuvům půdy
- Sanace míst s ekologickou zátěží
- Vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj
- Zavedení principu oběhové hospodářství a účinné využívání zdrojů
- Zvýšení energetické účinnosti a energetických úspor
- Efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie

Termín vyhlášení výzev: 2022

Další informace: <http://www.opzp.cz/>

Modernizační fond 2021 – 2030

Geisce: Státní fond životního prostředí (SFŽP)

Relevantní programy:

- HEAT Modernizace soustav zásobování tepelnou energií
- RES+ Nové zdroje v energetice
- TRANSGov Modernizace veřejné dopravy

'This project is part of the European Climate Initiative (EUKI) of the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU).'

Supported by:

based on a decision of the German Bundestag

- ENERGOV Energetická účinnost ve veřejných budovách
- KOMUNERG Komunitní energetika
- LIGHTPUB Modernizace soustav veřejného osvětlení s podporou inteligentních prvků

Termín vyhlášení výzev: 2021

Více info: https://www.mzp.cz/cz/modernizacni_fond

Program EFEKT

Gesce: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Podpořené oblasti:

- Investiční dotační podpora z programu EFEKT
 - o 1A – Investiční dotační podpora rekonstrukcí veřejného osvětlení
- Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT
 - o 2A – Energetická konzultační a informační střediska (EKIS)
 - o 2B – Akce zaměřené na aktivní rozšiřování informací a vzdělávání v oblasti úspor energie
 - o 2C – Publikace, podklady a nástroje pro rozšiřování informací a vzdělávání v oblasti úspor energie, včetně podpory mezinárodní spolupráce
 - o 2D – Zavedení systému hospodaření s energií v podobě energetického managementu
 - o 2E – Zpracování dokumentů pro přípravu energeticky úsporného projektu řešeného metodou EPC a zpracování zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku na projekt řešený metodou EPC
 - o 2F – Příprava realizace kvalitních energeticky úsporných projektů se zásadami dobré praxe
 - o 2G – Zpracování územní energetické koncepce
 - o 2H – Zpracování zprávy o uplatňování územní energetické koncepce
 - o 2I – Specifické projekty, projekty vzdělávání a studie

Více info: <https://www.mpo-efekt.cz/>

Nová zelená úsporám

Gesce: Státní fond životního prostředí (SFŽP)

Téma:

- snižování energetické náročnosti bytových domů (komplexní nebo dílčí zateplení),
- výstavba či nákup domů s velmi nízkou energetickou náročností, environmentálně šetrné a efektivní využití zdrojů energie a obnovitelné zdroje energie (OZE).

Více info: <https://www.novazelenausporam.cz/>

Integrovaný regionální OP (IROP)

Gesce: Ministerstvo pro místní rozvoj

Témata:

- Čistá a aktivní mobilita
- Revitalizace měst a obcí

Více info: <https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027>

'This project is part of the European Climate Initiative (EUKI) of the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU).'

Supported by:

based on a decision of the German Bundestag

2. Slovensko

doplnit.

Supported by:

based on a decision of the German Bundestag

3. Mezinárodní dotační programy

Horizont Europe

Gesce: Evropská komise

Témata (Klastr 5 – klima, energetika a doprava):

- Budovy a průmyslová zařízení v energetické transformaci
- Obce a města – vytváření uhlíkově neutrálních oblastí s kladnou energetickou bilancí

Více info:

- https://ec.europa.eu/info/horizon-europe-next-research-and-innovation-framework-programme_en#latest
- <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

LIFE Programme

Gesce: Evropská komise

Témata:

- Nature and Biodiversity
- Circular Economy and Quality of Life
- Climate Change Mitigation and Adaptation
- Clean Energy Transition

Více info:

- <https://www.program-life.cz/>
- <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

Urban Innovative Action

Gesce: Evropská komise

Téma:

- pilotování nových a inovativních řešení problémů spojených s udržitelným rozvojem měst, použitelných na úrovni celé EU

Více info: <https://www.uia-initiative.eu/en>

URBACT

Gesce: Evropská komise

Téma:

- Tvorba mezinárodních sítí k podpoře měst při vytváření a implementaci integrovaných městských strategií.

Více info: <https://urbact.eu/>

'This project is part of the European Climate Initiative (EUKI) of the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU).'